

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріюглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Добридень О.В., Колдунов Я.В.</i> ДУХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА КОМПОНЕНТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	45
<i>Дружкін М.В.</i> ПЕРЕТИН МЕЖ: ЕТИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ РАМКИ КІБОРГІЗАЦІЇ ТА ГЕНЕТИЧНОГО ДИЗАЙНУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ ТА УКРАЇНІ.....	46
<i>Іванькова Н.А.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НОВА ПАРАДИГМА ОСВІТИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	47
<i>Коваленко В.А.</i> СУЧАСНІ МЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: МІЖ ПРОГРЕСОМ І ЕТИКОЮ.....	48
<i>Лісунов М.С.</i> ТРАНСГУМАНІЗМ ТА БІОЕТИКА – СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПОГЛЯДИ НА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛЮДИНИ.....	49
<i>Лісунова Т.О.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В РАМКАХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ.....	51
<i>Моргунцов В.О.</i> ТРАНСГУМАНІЗМ ТА МОРАЛЬНЕ УДОСКОНАЛЕННЯ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА ВИКЛИКИ.....	53
<i>Недельська С.М., Лямцева О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО СТАНУ ДІТЕЙ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ: ПОГЛЯД ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА З ФІЛОСОФСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ.....	54
<i>Олексенко Р.І.</i> СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ФІЛОСОФІЇ ЦИФРОВОЇ МЕДИЦИНИ У КОНТЕКСТІ НОВИХ ВИКЛИКІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ.....	55
<i>Поцулко О.А., Чабаненко М.Ю.</i> ПРОРИВ У МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ ЧЕРЕЗ... ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ	57
<i>Поцулко О.А., Опанасевич Т.С.</i> АПРІОРНІ ОСНОВИ АПОСТЕРІОРНИХ НАУК (НА ПРИКЛАДІ БІОЛОГІЇ, МЕДИЦИНИ ТА ЕКОНОМІКИ)	62
<i>Поцулко О.А.</i> МЕДИЦИНА 4П ЯК ФЕНОМЕН НАДІЇ	61
<i>Рижов О.А.</i> ІНТЕГРАЦІЯ ДОСВІДУ ЛІКАРЯ З СИСТЕМОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ – ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО БРЕНДУ УНІВЕРСИТЕТУ.....	63
<i>Серіков К.В.</i> ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ СЕРЦЕВО-ЛЕГЕНЕВОЇ РЕАНІМАЦІЇ.....	65
<i>Спиця Н.В., Гула І. Д.</i> МЕДИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА УМОВА ПОВНОЦІННОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	68
<i>Утюж І.Г., Робота Д.В.</i> ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ.....	69
<i>Шубін В.О.</i> СОВІСТЬ, ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ.....	71
СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ	
<i>Томаревська О.С., Елланська Н.Г., Бондаренко О.М., Чивільова Л.М., Поляков О.А.</i> ІНКЛЮЗІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВА ГЕРОНТОЛОГІЧНОЇ ІНТЕГРАТИВНОСТІ СУСПІЛЬСТВА ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДБУДОВУВАННЯ КРАЇНИ.....	72

Переконані, що розвиток духовного потенціалу майбутніх медиків і усвідомлена мотивація до здоров'язберігання потребують виняткової уваги з боку освітян як медичної галузі, так і з боку педагогів-філософів і гуманітаріїв. Аудиторний і позааудиторний навчально-виховний процес повинен здійснюватись з використанням всіх педагогічних технологій, аби студенти-медики мали внутрішню потребу у власному духовному зростанні.

Список використаних джерел

1. Замрозович-Шадріна С.Р. Теоретичний аспект дослідження культури здоров'я. Перспективи та інновації науки, 2022. – №2 (7). – С. 278-287
2. Нікогосян Л.Р., Асєєва Ю.О. Аксиологічний підхід у системі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців медичної галузі. Наука і освіта: науково-практичний журнал, 2017. – №4. – С. 33-38

ПЕРЕТИН МЕЖ: ЕТИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ РАМКИ КІБОРГІЗАЦІЇ ТА ГЕНЕТИЧНОГО ДИЗАЙНУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ ТА УКРАЇНІ

*Дружкін Микита Вячеславович
аспірант денної форми навчання
кафедри факультетської хірургії*

*Науковий керівник: д.ф.н., професор Утюж І.Г.,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Актуальність теми кіборгізації та генетичного дизайну в Україні визначається швидким розвитком наукових досліджень та технологій у цих сферах. Особлива увага приділяється розробці та впровадженню біотехнологічних інструментів, які покращують людські можливості, забезпечуючи здоров'я та добробут. Україна, як і багато інших країн, стоїть перед викликами інтеграції цих інновацій з врахуванням моральних та етичних стандартів, а також розробки відповідних правових рамок для регулювання цих практик.

В цьому контексті важливим є зосередження уваги на етичних аспектах цих технологій, особливо у відношенні до збереження прав людини, забезпечення рівності та справедливості в доступі до медичних та технологічних нововведень. Також важливим є аналіз потенційного впливу цих технологій на соціальну структуру, культурні цінності та традиційне розуміння людської ідентичності та індивідуальності в українському суспільстві.

Крім того, Україна може зіткнутися з викликами, пов'язаними з глобальними тенденціями у сфері біоетики та технологій, які вимагають міжнародної співпраці та обміну знаннями. Врахування цих аспектів є критично важливим для формування ефективної національної політики в області наукових досліджень, охорони здоров'я та технологічного розвитку.

Розвиток дискусії в цій сфері стане важливим кроком до створення гармонійного та етичного майбутнього, де технології служитимуть благу людства, враховуючи культурні особливості та цінності українського суспільства.

Стаття Енді Кромера "Дизайнерські немовлята: етичний і суспільний вплив" [1] зосереджується на етичних та соціальних аспектах використання CRISPR/Cas9 для створення дизайнерських дітей, включаючи історію генетичної інженерії, аналіз переваг і ризиків, етичні дилеми, та соціальний вплив. Вона наголошує на необхідності обачного підходу до впровадження та регулювання цих технологій.

Автор цього джерела зосереджується на потенційних можливостях та викликах генетичного дизайну. Важливим аспектом є обговорення моральних дилем, пов'язаних з вибором генетичних рис. В українському контексті, це викликає питання етичного регулювання та впливу на соціальну структуру та культурні цінності.

У статті Бенджамін Віттс і Джейн Чонг «Наше майбутнє кіборгів: законодавчі та політичні наслідки» [2], обговорюються адаптація суспільства до кіборгізації та її вплив на медицину і повсякденне життя. Автори аналізують різні підходи до концепції кіборга, правові та політичні аспекти, а також етичні дилеми, включаючи питання доступу та дискримінації. Стаття підкреслює, що кіборгізація є не тільки технологічним, але й складним соціальним і правовим явищем, вимагаючи ретельного обговорення.

Автори статті розглядають різні трактування концепції кіборгів - від злиття машини та людини до заміщення людини машиною. Це відображає різні філософські підходи до розуміння кіборгізації. Аналізується, як кіборгізація викликає дискусії та контрверсії, особливо у відношенні медичних пристроїв, що заміщають або покращують людські можливості. Розглядається, як суспільство визначає здоров'я та несправності.

Автори підкреслюють, що кіборгізація - це не лише технологічне явище, але й складний соціальний, етичний та правовий процес. Вони ставлять перед суспільством низку важливих питань, що вимагають глибокого обговорення та регулювання. Стаття висвітлює важливість балансу між технологічним прогресом та збереженням основних прав та свобод людини.

Розробка етичних рамок для кіборгізації та генетичного дизайну в Україні повинна включати наступні ключові елементи:

Враховання Основних Прав та Свобод: Забезпечення, що ці технології не порушують права на приватність, автономію, та фізичну недоторканість.

Доступність та Рівність: Забезпечення рівного доступу до цих технологій, незалежно від соціально-економічного статусу.

Відповідальність та Підзвітність: Створення механізмів для контролю та підзвітності використання цих технологій.

Ці технології можуть мати значний вплив на майбутнє українського суспільства, включаючи зміни в охороні здоров'я, підходах до лікування, освіти, і навіть в соціальній структурі. Важливо врахувати потенційні ризики та можливості, які вони представляють, а також вплив на культурні та соціальні норми.

Завершуючи, тема кіборгізації та генетичного дизайну в сучасному світі відкриває широке поле для обговорення у сфері філософії, етики, права та медицини. Ці новітні технології ставлять перед Україною унікальні виклики та можливості, які вимагають ретельного аналізу та розуміння. Важливість обговорення цих питань в українському контексті полягає в необхідності розвитку відповідальної та гуманної політики, яка б враховувала швидкі зміни в науковому світі та зберігала національні цінності та культурну ідентичність. Такий підхід допоможе Україні ефективно інтегруватися в глобальні наукові та технологічні процеси, зберігаючи при цьому національну унікальність та незалежність.

Список використаних джерел

1. Kromer, A. (2018). "Ethics of Designer Babies." The Embryo Project Encyclopedia. https://digitalcommons.csbsju.edu/cgi/viewcontent.cgi?filename=6&article=1000&context=ur_books&type=additional.
2. Wittes, B., Chong, J. (2014). "Our Cyborg Future: Law and Policy Implications." <https://www.brookings.edu/articles/our-cyborg-future-law-and-policy-implications/>.
3. Kolakowski, N. (2014). "We're Already Cyborgs." Slashdot. slashdot.org/topic/cloud/were-already-cyborgs.
4. Clynes, M.E., and Kline, N.S. (1960). "Cyborgs and Space." *Astronautics*. <https://web.mit.edu/digitalapollo/Documents/Chapter1/cyborgs.pdf>
5. Licklider, J.C.R. (1960). "Man-Computer Symbiosis." *IRE Transactions on Human Factors in Electronics*, vol. HFE-1, pp. 4-11. <https://groups.csail.mit.edu/medg/people/psz/Licklider.html>
6. Чаплінська, Ю., & Казначеев, М. (2021). "Ставлення молоді до кіборгізації людського тіла: індивідуальні та політико-психологічні складові." *Проблеми політичної психології*, 24(1), 310-329.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НОВА ПАРАДИГМА ОСВІТИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

*Іванькова Наталія Анатоліївна
к. пед. н., доцент кафедри клінічної фармації,
фармакотерапії, фармакогнозії та фармацевтичної хімії
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Однією з характерних ознак сучасності є поява штучного інтелекту, значення та вплив якого на всі сфери життя людини ми поки що не усвідомлюємо повною мірою. Аналіз літературних джерел показує, що обговорення можливих напрямків застосування ШІ продовжується, а питання філософських аспектів щодо необхідності використання ШІ можна вважати вирішеним, оскільки науковці дають їм «зелене світло». Так, 02.12.2020 року було прийнято концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні [1], яка передбачає поступове впровадження ШІ в освіту, науку, економіку, кібербезпеку, публічне управління тощо. Одним з не вирішених питань є етичне, яке визначає роль, місце та обсяги застосування ШІ для продуктивної та безпечної роботи фахівців та споживачів послуг.